

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2252/2560

บริษัทอาร์ จี เจ วี ลิมิตเต็ด จำกัด โจทก์ นายเฮอร์อล ซาลิช กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 353, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 267, ป.อ. มาตรา 341, ป.อ. มาตรา 352, พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มาตรา 4, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 28, ป.วิ.อ. มาตรา 195

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เป็นนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย จึงเป็นคนต่างด้าวตามความหมายใน พ.ร.บ.ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 มาตรา 4 แม้โจทก์ถือหุ้นไม่ถึงกึ่งหนึ่งตามบัญชีผู้ถือหุ้นของบริษัท พ. แต่เงินทุนในบริษัท พ. ที่แท้จริงเป็นของโจทก์เกินกึ่งหนึ่งของเงินลงทุน ซึ่งไม่เป็นไปตามทุนที่จดทะเบียน ถือว่าบริษัท พ. และโจทก์เป็นผู้ประกอบธุรกิจการค้าที่ดิน ซึ่งเป็นธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษตามบัญชีหนึ่งท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าว โจทก์จึงมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยในความผิดต่อ พ.ร.บ.กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ.2499 และความผิดตาม ป.อ. มาตรา 353 เพราะข้อหาความผิดดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องจากการประกอบธุรกิจที่ต้องห้ามของโจทก์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 90, 91, 137, 264, 267, 341, 352, 353 และพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องคดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า คดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 และที่ 2 มีมูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 353 พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ.2499 มาตรา 42 (2) ให้ศาลชั้นต้นประทับฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 และที่ 2 ในข้อหาดังกล่าว นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ.2499 มาตรา 42 (2) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 353 ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน รวม 3 กระทำ ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 โดยแต่ละกระทงความผิดเป็นความผิดตามกฎหมายข้างต้น อันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ.2499

มาตรา 42 (2) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 แต่ละกระทง จำคุกคนละ 3 ปี รวม 3 กระทง เป็นจำคุกคนละ 9 ปี จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกา วินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์โดยโจทก์กับจำเลยที่ 1 และที่ 2 มิได้ฎีกาโต้แย้งคัดค้านรับฟังได้เบื้องต้นว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนในประเทศไทย บริติช เวอร์จิน ไอร์แลนด์ มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการค้าขาย มีนายดิเรกเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามกระทำการแทน โจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ตกลงร่วมลงทุนกันซื้อที่ดินในจังหวัดภูเก็ตนำมาพัฒนาเป็นบ้านพักอาศัยและอาคารพาณิชย์เพื่อจำหน่ายแก่บุคคลทั่วไป ตกลงกันให้โจทก์โดยนายดิเรกลงทุน 3,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อมาจำเลยที่ 1 ขอให้โจทก์โอนเงิน 129,000,000 บาท แทนจำนวนที่ตกลงกันไว้ โดยมีข้อตกลงกันว่าเงินที่โจทก์ลงทุนไปทั้งหมดจำนวน 129,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7 ต่อปี และจะให้ค่าตอบแทนเป็นการรับประกันการลงทุนจำนวน 3,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ และเงินปันผลร้อยละ 40 ของผลกำไรที่ได้รับจากการพัฒนาสังหาริมทรัพย์ พร้อมทั้งมีการจัดตั้งบริษัทพีชฟูลล์ เรสซิเดนซ์ คอร์ป จำกัด เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ซึ่งมีจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 เป็นกรรมการตามหนังสือรับรอง แม้โจทก์เป็นผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทพีชฟูลล์ เรสซิเดนซ์ คอร์ป จำกัด จำนวน 7,000 หุ้น หุ้นละ 100 บาท เป็นเงินลงทุน 700,000 บาท จากทุนที่จดทะเบียน 2,000,000 บาท แต่ข้อเท็จจริงตามทางนำสืบของโจทก์ได้ความว่าเงินที่โจทก์ใช้ประกอบธุรกิจค้าที่ดินของบริษัทพีชฟูลล์ เรสซิเดนซ์ คอร์ป จำกัด นั้น เป็นเงินของโจทก์ 129,000,000 บาท ที่โอนให้แก่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ผ่านบริษัทเอ็ม เอวิลี แอนด์ คอลลิנס จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนของจำเลยที่ 1 และที่ 3 จำเลยที่ 1 ได้รับเงินจำนวนดังกล่าวแล้ว จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 นำเงินที่ได้จากโจทก์ไปซื้อที่ดินจำนวน 2 แปลง แต่ภายหลังมีการแบ่งแยกเป็น 9 แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 35425, 35426, 35427, 35428, 35430, 8465, 8466, 35819 และ 35968 ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต โดยมีชื่อบริษัทพีชฟูลล์ เรสซิเดนซ์ คอร์ป จำกัด เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ อันแสดงว่าโจทก์ไม่ใช่เพียงผู้ลงทุนในฐานะผู้ถือหุ้นที่ประสงค์ผลตอบแทนเป็นเงินปันผลเท่านั้น แต่โจทก์เป็นผู้ประกอบธุรกิจค้าที่ดินในนามของบริษัทพีชฟูลล์ เรสซิเดนซ์ คอร์ป จำกัด ด้วยเงินลงทุนของโจทก์ 129,000,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 1 มิได้เป็นผู้ถือหุ้น จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ คนละ 2 หุ้น เห็นว่าพฤติการณ์ของโจทก์ดังกล่าวชี้ชัดว่า โจทก์เป็นเจ้าของเงินทุนที่แท้จริงที่ใช้ซื้อที่ดินเพื่อการค้า โจทก์จึงเป็นผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการค้าที่ดิน จากข้อเท็จจริงตามฟ้องและที่รับฟังเป็นยุติปรากฏชัดเจนว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย ถือได้ว่าโจทก์เป็นคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 มาตรา 4 (2) ซึ่งตามมาตรา 8 (1) ภายใต้บังคับมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 10 และมาตรา 12 ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษตามที่กำหนดไว้ในบัญชีหนึ่ง โดยบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 บัญชีหนึ่ง (9) ธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษ คือ การค้าที่ดิน เมื่อโจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ตกลงร่วมลงทุนกันซื้อที่ดินในจังหวัดภูเก็ตนำมาพัฒนาเป็นบ้านพักอาศัยและอาคารพาณิชย์เพื่อจำหน่ายแก่บุคคลทั่วไป ย่อมถือได้ว่า โจทก์เป็นคนต่างด้าวประกอบธุรกิจการค้าที่ดินซึ่งต้องห้ามตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว แม้จะรับฟังข้อเท็จจริงให้เป็นยุติตามที่โจทก์กล่าวอ้างในฟ้องว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทจำกัด กระทำหรือยินยอมให้กระทำการลงข้อความเท็จในเอกสารของบริษัท คือเอกสาร

รายงานการประชุมวิสามัญครั้งที่ 1/2551, 2/2551 และ 3/2551 เพื่อลงให้โจทก์ผู้เป็นผู้ถือหุ้น
ขาดประโยชน์อันควรได้ กับจำเลยที่ 1 และที่ 2 ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของโจทก์
กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใด ๆ โดยทุจริต จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์
ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของโจทก์ก็ตาม แต่การกระทำของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ก็เป็นผลสืบเนื่อง
มาจากการประกอบธุรกิจของโจทก์ซึ่งต้องห้ามตามบทบัญญัติของกฎหมายนั่นเอง โจทก์จึงมิใช่
ผู้เสียหายโดยนิตินัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (4) ไม่มีอำนาจฟ้อง
จำเลยที่ 1 และที่ 2 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 28 ปัญหาอำนาจฟ้อง
เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยที่ 1 และที่ 2 มิได้ยกขึ้นอ้างในฎีกา
ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195
วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2 มานั้นไม่ต้อง
ด้วยความเห็นของศาลฎีกา กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยในข้อที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ฎีกาอีกต่อไป
พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์

องค์คณะ

วิจิต ลิธธรรมชโย · ชำนาญ รวิวรรณพงษ์ · ชูชัย วิริยะสุนทรวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2252/2560>